

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem

**Szkoła Podstawowa
im. Tadeusza Kościuszki
w Miedznie**

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)

Preambuła

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole ma na celu zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów i pracowników szkoły, poprzez zapobieganie nadużyciom w zakresie krzywdzenia dzieci i reagowanie w przypadku ich podejrzenia. Pracownicy szkoły traktują dzieci z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Polityka ta określa wytyczne i procedury w zakresie zgłaszania podejrzeń nadużyć oraz postępowania wobec podejrzanych, a także zapewnia wsparcie dla ofiar.

Zapisy Polityki dotyczą każdego pracownika i każdego przebywającego na terenie szkoły. Każdy dorosły ma obowiązek znać i rozumieć zapisy Polityki, a także promować je w środowisku szkolnym, również wśród instytucji i organizacji, których pracownicy/wolontariusze w trakcie wykonywania zleconych zadań mają kontakt z uczniami.

Pracownicy szkoły są zobowiązani do przestrzegania Polityki szkoły w celu zapobiegania nadużyciom i zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności szkolnej.

Szczególnym punktem odniesienia w postawie pracownika wobec dziecka jest Konwencja Praw Dziecka.

Cele polityki:

- zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów i pracowników szkoły,
- ochrona przed nadużyciami w szkole,
- zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla ofiar różnego rodzaju przemocy,
- zobowiązanie pracowników szkoły do przestrzegania wytycznych i procedur w przypadku podejrzeń krzywdzenia dzieci.

OBJAŚNIENIE TERMINÓW/SŁOWNICZEK

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia przez nią 18 roku życia.
2. Młodzieżą określamy dzieci w wieku od 12 roku życia do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
4. Pracownikiem placówki jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenie.
5. Przekroczenie granic – sytuacja, w której dochodzi do złamania zasad niniejszej Polityki i która nosi znamiona przemocy, niezależnie przy tym od jej formy. Każda sytuacja przemocy może zostać nazwana przekroczeniem granic, jednak nie każde przekroczenie granic będzie przemocą.
6. Bezpieczne środowisko – środowisko pozbawione nadużyć, zastraszania, przemocy, posiadające jasne procedury bezpieczeństwa oraz w ramach którego podejmowane są działania mające na celu profilaktykę przemocy.

7. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno - opiekuńczy.
8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Definicja krzywdzenia

➤ **wszelkie zachowania, które naruszają prawa uczniów lub pracowników szkoły**

Aby móc skutecznie zapobiegać sytuacjom krzywdzenia, musimy umieć je rozpoznawać. Krzywdzenie to każda forma działania lub braku działania (np. zaniechanie) osób (np. rodziców, wychowawców, współpracowników, przełożonych), społeczności (np. rodziny, sąsiedztwa) czy instytucji (np. szkoły, miejsca pracy, państwa). W efekcie krzywdzenia, osoba doświadcza naruszenia swoich praw, godności i poczucia bezpieczeństwa, zostaje ograniczona jej możliwość swobodnego rozwoju, jest narażona na złe traktowanie czy uszczerbek na zdrowiu. Krzywdzić można zarówno specjalnie, intencjonalnie, jak i w sposób niezamierzony, niechcący. Kluczowy jest rezultat działania, czyli naruszenie godności, praw i możliwości swobodnego rozwoju, samorealizacji i funkcjonowania.

Są różne formy krzywdzenia:

Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec drugiej osoby powodujące urazy na jej ciele lub groźbę tych urazów.

Są to:

- bicie, szarpanie, popychanie,
- stosowanie kar cielesnych ,
- rzucanie w kogoś przedmiotami, itp.

Przemocą będzie również naruszanie ciała drugiej osoby jako forma dyscyplinowania, korygowania zachowania czy innych aspektów, np. wyglądu (np. przymusowe ograniczanie dostępu do posiłków, aby osoba schudła). Przemocą jest uderzanie dziecka lub osoby dorosłej „dla jego dobra”, „żeby się słuchało”. Nawet, jeśli ból zadajemy z intencją wsparcia czy pomocy dla drugiej osoby – mamy do czynienia z przemocą. Jeśli chcemy zachęcić do czegoś czy skorygować zachowanie drugiej osoby, możemy wybrać skuteczne metody, które nie wiążą się z krzywdą.

Przemocą są wszelkiego rodzaju agresywne zachowania odnoszące się do ciała dziecka – bez względu na to, czy ciało dozna urazu, czy też nie. Dlatego przemocą fizyczną będą np. klapsy.

Wykorzystanie seksualne to każde zachowanie osoby o silniejszej pozycji, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem intymności osoby pokrzywdzonej:

- bezdotykowo, np. poprzez ekshibicjonizm, uwodzenie, zachęcanie do rozbierania się, pozowania, mówienie o seksualności tak, by zszokować lub poruszyć drugą osobę, do oglądania pornografii, seksting, świadome czynienie drugiej osoby świadkiem aktów płciowych;
- dotykowo, np. dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp. Ważna jest tu zwłaszcza intencja zaspokojenia własnych potrzeb sprawcy bez uwzględniania potrzeb i możliwości osoby doznającej

przemocy. Przymuszanie może polegać na bezpośrednim użyciu sił, a także na emocjonalnym szantażu, posługiwaniu się swoim autorytetem czy przekazywaniu nieprawdziwych informacji. Silniejsza pozycja sprawcy względem osoby krzywdzonej może wynikać z różnych przyczyn i przesłanek: wieku, autorytetu, pełnionej funkcji, relacji, siły fizycznej, kontroli nad sytuacją, wiedzy, sprawności komunikacyjnej, statusu społecznego czy ekonomicznego.

W PRZYPADKU WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO WOBEC DZIECKA:

- Zgodnie z polskimi przepisami, każda czynność seksualna osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystaniem seksualnym i przestępstwem.
- Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
- Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność występuje między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek, funkcję bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Przemoc emocjonalna to intencjonalne, niezawierające aktów przemocy fizycznej zachowania, które mają na celu zadanie psychicznego cierpienia, prowadzącego do zniszczenia pozytywnego, konstruktywnego obrazu własnej osoby. Jest to najczęstsza forma przemocy, nazywana zamiennie również przemocą psychiczną. Przemoc emocjonalna może się wyrażać poprzez np.:

- przypisywanie negatywnych cech lub nieuzasadnioną ocenę: oczernianie, wyzwiska, wrogość, etykietowanie (np. nazywanie leniem albo łobuzem), negowanie osiągnięć, sugerowanie zaburzeń/choroby, negatywne porównania, ironiczne żarty,
- wywieranie presji: stawianie wymagań nieadekwatnych do wieku (nadmiernych lub poniżających), groźby, szantaż, straszenie, wymuszanie brania odpowiedzialności i opieki nad innymi, rozpowszechnianie plotek na temat danej osoby,
- niekonsekwentne i nieadekwatne relacje czy interakcje: uczuciową niedostępność i oziębłość, nieuznawanie emocji danej osoby za ważne, stawianie osoby w sytuacji świadka przemocy, narażenie na zawstydzające lub traumatyczne wydarzenia, wykorzystywanie predyspozycji osobowych (np. empatii, inteligencji) do zaspokojenia potrzeb innych,
- ograniczenie autonomii i nieszanowanie praw osobistych: nadmierną opiekuńczość, niszczenie ważnych dla danej osoby rzeczy, nieposzanowanie granic prywatności (np. wtargnięcie do pokoju bez uprzedzenia), narzucanie swojej woli, ograniczanie kontaktu z innymi, niedopuszczanie do aktywności.

Formą przemocy emocjonalnej jest również:

- wciąganie dziecka w konflikt między dorosłymi,
- manipulowanie (np. przedstawianie nieprawdziwych informacji, wmawianie wspomnień),
- brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości
- stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest w stanie sprostać, z zachowaniem uważności nie tylko na wiek, lecz także różnice indywidualne.

Przemocą emocjonalną jest również sytuacja, w której dziecko jest świadkiem przemocy w swoim otoczeniu, np. rodzinie, grupie rówieśniczej, drużynie. Oglądanie przez dzieci przemocy może być równie niszczące i krzywdzące, jak bezpośredni akt przemocy. Przemoc emocjonalna znacząco obniża możliwości prawidłowego rozwoju. Szczególnie trwałe ślady pozostawia po sobie przemoc ze strony osób ważnych dla rozwoju dziecka, zwłaszcza rodziców. O ile dzieci dość szybko zdają sobie sprawę z odrębności fizycznej od rodziców czy opiekunów, o tyle emocjonalnie są z nimi tożsame przez wiele lat. Krzywda płynąca ze strony rodziców ma więc wielki wpływ na utrudnione formowanie się relacji dziecka z innymi ludźmi, budowanie obrazu siebie i wreszcie osobowość

Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb drugiej osoby – zarówno materialnych, takich jak właściwe odżywianie, sen, ubieranie, higiena, ochrona zdrowia, jak i psychicznych, np. dostęp do edukacji, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, doświadczenia szacunku i troski.

W PRZYPADKU ZANIEDBANIA WOBEC DZIECKA:

- dochodzi do niego wówczas, gdy nie zostają zaspokojone potrzeby dziecka, które są niezbędne dla jego prawidłowego rozwoju,
 - do zaniedbania potrzeb psychicznych dochodzi również wtedy, gdy dziecko nie doświadcza bycia kochanym, ważnym, przynależności do społeczności/grupy, zainteresowania i troski innych wokół siebie, nie poświęca mu się uwagi, nie spędza wystarczająco dużo czasu na zabawie lub wspólnych aktywnościach,
 - formą niezapewnienia dostępu do edukacji może być również brak właściwego dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego (np. rodzic nie dopilnowuje, aby dziecko uczęszczało na lekcje),
 - do zaniedbania może dochodzić również wtedy, kiedy osoby dorosłe (np. rodzice) nie rozumieją potrzeb dziecka (np. nie wiedzą, jak na nie zareagować),
 - dziecko, które doświadcza zaniedbywania, nie odbiera od istotnych dla siebie osób dostatecznej ilości sygnałów o tym, że jego potrzeby są ważne. W rezultacie uczy się, że nie jest cenne, podważa swoją wartość. W następstwie tego mogą iść dwojakie strategie zaradcze: dziecko uwierzy, że tak jest naprawdę i stopniowo wycofa się z wszelkiej aktywności społecznej lub będzie prowadzić uciążliwą dla otoczenia walkę o dostrzeżenie (tzw. „lepkość”, agresywność lub „dziwność”).

Wszystkie powyższe wydarzenia mogą mieć również miejsce w przestrzeni wirtualnej i przybierać często z pozoru niewinne formy. Anonimowość Internetu pozwala w szczególności łatwy sposób skrzywdzić dzieci, młodzież i innych dorosłych bez możliwości znalezienia sprawcy. W zależności od nasilenia przemoc może przyjąć takie formy jak:

- obraźliwe, poniżające komentarze, zwłaszcza takie, które dotyczą nierównego traktowania ze względu na płeć, rasę, religię i inne wyznaczniki,
- wysyłanie treści (tekstu, zdjęć), których nie chcemy otrzymywać,
- kopiowanie treści, zdjęć itd. do których inni nie mają prawa lub nie chcemy, aby były rozpowszechniane (w tym zawierających dane osobowe),
- udostępnianie złośliwego oprogramowania,
- podszywanie się pod kogoś innego,

- grożenie, nękanie przez różne platformy,
- tworzenie lub udostępnianie pornograficznych treści.

Wachlarz zachowań, które są stosowane w celu skrzywdzenia drugiej osoby, jest ogromny. Każda forma krzywdzenia może zostawić trwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym bądź fizycznym, a w efekcie również zaburzyć dalszy naturalny rozwój. Skutkami doświadczania długotrwałej krzywdy mogą być:

- zaniżona samoocena, poczucie bezsilności,
- wysoki poziom stresu, lęku, ciągłego zagrożenia,
- problemy z nauką i pracą, z nawiązywaniem kontaktów z innymi osobami,
- zachowania agresywne lub uległe, napady paniki, brak dostępu do swoich emocji,
- dolegliwości psychosomatyczne (np. bezsenność), choroby przewlekłe (natury fizycznej czy psychicznej), zaburzenia rozwojowe.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI

KONTROLA PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIAMI W ZAKRESIE SPEŁNIANIA PRZEZ NICH WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI;

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

2. Kandydat do pracy przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

3. Kandydat do pracy posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

4. Kandydat do pracy składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. W przypadku gdy prawo państwa, w którym kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat **składa pracodawcy oświadczenie** o tym fakcie **wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany** w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad małoletnimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w pkt 5, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści:

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".
Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Powyższe informacje, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY NIELETNIMI UCZNIAMI A PERSONELEM

Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły i dotyczą następujących obszarów:

Bezpośredni kontakt z nieletnim uczniem oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności. Przykładowe formy takiego bezpośredniego kontaktu fizycznego to:

- **kontakty podczas zajęć sportowych, rekreacyjnych** (w formie niezbędnej asekuracji, czy przy instruktażu)
- **stanowcze interwencje wychowawcze** prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie, przytrzymanie, obezwładnienie, "bezpieczny uścisk")
- **działania z zakresu pomocy przedmedycznej** (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), – zagrożenie lub panika spowodowana czynnikami

zewnątrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.). Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia.

Komunikacja werbalna z nieletnim uczniem powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna: – wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk), – obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć), – upokarzać (publiczne wyszydzanie, ośmieszanie), – naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym). **W komunikacji z uczniem zwracamy się używając jego imienia. W bezpośredniej komunikacji z uczniem nie używamy wyłącznie nazwiska. W formie oficjalnej używamy: imię i nazwisko.**

Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość.

Kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem poza szkołą oraz rodzicem/ opiekunem w sprawie dziecka, powinny:

- **odbywać się przede wszystkim z wykorzystaniem sprzętu szkolnego oraz przede wszystkim za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus**
- **być ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych**, opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla ucznia wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, czy zorganizowanych przez szkołę formach wyjazdowych itd.),
- **dopuszczalne są inne formy kontaktu ustalone z rodzicami.** Formy te powinny zachować zawsze możliwość wykonania kopii/wydruku korespondencji mailowej, sms-owej, zapisów na portalach społecznościowych, na wypadek sytuacji kontrowersyjnych, wymagających konfrontacji, czy czynności procesowych (– pamiętajmy o prawnym zakazie aktywności dziecka na portalach społecznościowych w wieku poniżej 13 lat)

Dyscyplinowanie małoletniego definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące uczniom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna

z oczekiwaniami i/lub nieefektywna, wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji.

Dyscyplinowanie obszaru wychowawczego znajduje się w kompetencjach pracowników szkoły. Pracownicy szkoły podejmują czynności dyscyplinujące. Zgłaszają uwagi/zastrzeżenia dotyczące niewłaściwych zachowań uczniów do wychowawcy lub z zależności od sytuacji – do Dyrektora szkoły.

Osoby odpowiedzialne do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego:

Dyrektor szkoły/pedagog /pedagog specjalny/ psycholog

Zgłaszanie nadużyć

Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że doszło do nadużyć, powinien niezwłocznie zgłosić to dyrektorowi szkoły lub innemu przełożonemu.

Rodzice, opiekunowie i uczniowie, którzy podejrzewają, że doszło do nadużyć, powinni niezwłocznie zgłosić to dyrektorowi szkoły lub innemu pracownikowi szkoły.

Badanie podejrzeń nadużyć

W przypadku podejrzenia nadużyć w zakresie krzywdzenia dzieci , dyrektor szkoły lub inny przełożony powinien niezwłocznie podjąć działania mające na celu ochronę uczniów i pracowników szkoły oraz zapewnienie, że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z osobą doznającą krzywdy.

Ochrona prywatności

Wszystkie zgłoszenia nadużyć powinny być traktowane jako poufne, a informacje na temat zgłoszenia powinny być udzielane tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla przeprowadzenia śledztwa lub ochrony uczniów i pracowników szkoły.

Postępowanie wobec podejrzanych

Jeśli podejrzany jest pracownikiem szkoły, dyrektor lub inny przełożony powinien podjąć działania mające na celu ochronę uczniów i pracowników szkoły oraz zapewnienie, że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z ofiarą

PROCEDURY

I. Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
2. Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
3. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań.
4. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

II. Procedura – Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Prawo do korzystania z komputerów znajdujących się w pracowniach informatycznych i bibliotekach przysługuje uczniom oraz nauczycielom, administratorowi sieci komputerowej. W wyjątkowych sytuacjach innym osobom, jeśli dyrektor szkoły wyrazi na to zgodę.
2. Prawo do korzystania z komputerów znajdujących się w poszczególnych salach lekcyjnych przysługuje nauczycielom, administratorowi sieci komputerowej. W wyjątkowych sytuacjach innym osobom, jeśli dyrektorszkole wyrazi na to zgodę.
 - 2 a. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze obowiązany jest informować uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu
3. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych określa Regulamin korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
4. Uczniowie korzystają z komputera tylko pod opieką nauczyciela.

5. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom naukowym, informacyjnym i edukacyjnym.
 6. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
 7. Osoba odpowiedzialna za Internet – administrator sieci dba o to, aby sieć była zabezpieczona przed treściami niebezpiecznymi. Instaluje i uaktualnia odpowiednie programy zabezpieczające, w tym program antywirusowy.
 8. Nie wolno naruszać godności i praw innych użytkowników Sieci oraz działać na szkodę innych użytkowników Internetu.
 9. Należy szanować prawo własności zdjęć, materiałów, artykułów itp. w Sieci.
Każdorazowo należy podpisywać autora w/w i/lub adres strony internetowej
 10. Nie wolno przysyłać i udostępniać danych naruszających prawo, powszechnie uznanych za obsceniczne lub obraźliwe oraz oszczerstw i treści obrażającej uczucia innych.
 11. Zabrania się uprawiania hazardu oraz prowadzenia działalności komercyjnej.
 12. Należy zachować ostrożność w spotkaniach z osobami poznanymi w Sieci.
- Należy pamiętać, że Cyberbulling – przemoc przy użyciu Internetu – to przestępstwo.***
13. Osoba odpowiedzialna za Internet sprawdza co najmniej 1 raz w miesiącu czy na komputerze uczniowskim podłączonym do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
W przypadku znalezienia takich – ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
 14. Informacje o dziecku, które korzystało z komputera podczas wprowadzenia niebezpiecznych treści przekazuje się do dyrektora szkoły. Dyrektor kieruje dziecko na rozmowę dotyczącą bezpieczeństwa i Internecie do psychologa/pedagoga/ pedagoga specjalnego
 15. Wszelkie zdarzenia związane z naruszeniem bezpieczeństwa cyfrowego w szkole należy zgłosić wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu.

III. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1. Zapewnienie bezpieczeństwa ucznia - Przemoc jest traumatycznym doświadczeniem, dlatego nauczyciel udziela uczniowi wsparcia emocjonalnego. Niezwłocznie informuje dyrektora szkoły – zgłoszenie incydentu.
2. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem – pedagog/psycholog/pedagog specjalny przeprowadza rozmowę z uczniem, który był ofiarą przemocy. Ważne jest, aby rozmowa ta odbyła się w miejscu, gdzie uczeń będzie czuł się bezpiecznie.
3. Pamiętaj, że ofiara może potrzebować czasu, aby podjąć decyzję o udzieleniu zgody na podanie informacji o swoim przypadku innym osobom. Ważne jest, aby szanować jej prywatność i podjąć wszelkie kroki, aby jej dane były chronione.
4. Powiadomienie rodziców lub opiekunów – dyrektor szkoły powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ucznia o podejrzeniu wykorzystania przemocowego. Zapewnienie im wsparcia.
5. Dokumentacja sytuacji - pedagog/psycholog/pedagog specjalny sporządza szczegółową dokumentację sytuacji, w tym datę i czas zdarzenia, nazwisko osoby dokonującej przemocy, miejsce zdarzenia, a także wszelkie informacje, jakie udało mu się pozyskać w trakcie rozmowy z uczniem. Notatki z rozmów z uczniem, świadkami, czy rodzicami, a także wszelkie informacje dotyczące działań podejmowanych przez szkołę w celu rozwiązania sytuacji.
6. Dokumentacja ta powinna być przekazana dyrektorowi szkoły.
7. Dalsze działania - nauczyciel przestrzega zaleceń dyrektora szkoły i innych uprawnionych organów oraz współpracuje z nimi w celu zapewnienia bezpieczeństwa ucznia i przeciwdziałania przemocy w szkole.

IV. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o krzywdzenia ucznia przez pracownika szkoły

1. Natychmiastowe zgłoszenie sytuacji dyrektorowi szkoły
2. Podjęcie czynności wyjaśniających - Dyrektor przeprowadza rozmowę z osobą zgłaszającą, aby uzyskać jak najwięcej informacji na temat sytuacji, a następnie z osobą posądzaną w celu wyjaśnienia sytuacji. Dopuszcza się również przeprowadzenie rozmów z ewentualnymi świadkami.
3. Powiadomienie rodziców lub opiekunów – Dyrektor szkoły powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ucznia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka. Zapewnienie im wsparcia.
4. Zgłoszenie do rzecznika dyscyplinarnego – o podejrzeniu popełnienia przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka - dyrektor szkoły. W przypadku podejrzenia popełnienia takiego czynu przez dyrektora szkoły - organ prowadzący szkołę, zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o podejrzeniu popełnienia takiego czynu.

5. **Zawiadomienie jest konieczne**, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia naruszającego prawa lub dobro dziecka.
6. **Zawiadomienia nie dokonuje się**, gdy okoliczności sprawy bezspornie wskazują, że nauczyciel nie dopuścił się takiego przewinienia.
7. **W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego zaangażowania organów ścigania**, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:
 - a) Policję - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
 - b) Prokuraturę - organ odpowiedzialny za prowadzenie postępowań karnych i oskarżanie osób podejrzewanych o popełnienie przestępstw.
8. **Tymczasowe zawieszenie pracownika** – dyrektor szkoły może tymczasowo zawiesić pracownika, jeśli istnieją podejrzenia, że popełnił on przestępstwo krzywdzenia nieletniego. Zawieszenie pracownika może zostać nałożone w celu ochrony bezpieczeństwa uczniów i innych pracowników szkoły. Stosuje się jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w szkole.
 - a) **W sprawach niecierpiących zwłoki nauczyciel i dyrektor szkoły może być zawieszony przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.**

Podstawa prawna

- ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1762) – art. 26, art. 75, art. 76, art. 85 ust. 4, art. 85j ust. 3.
- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1510) - art. 108.

KROKI DYREKTORA SZKOŁY WOBEC PRACOWNIKA PODEJRZANEGO O PRZESTĘPSTWO KRZYWDZENIA NIELETNIEGO ZALEŻĄ OD KONKRETYCH OKOLICZNOŚCI DANEGO PRZYPADKU

V. Procedura Niebieskiej Karty

1. Niebieska Karta może zostać założona również w szkole, gdy dyrektor, nauczyciel, pedagog szkolny czy wychowawca otrzyma informację, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy.
2. Niebieską Kartę A wypełnia się w obecności ucznia, który jest dotknięty przemocą - ważne jest, aby wówczas towarzyszył mu psycholog szkolny lub pedagog.

3. Wypełniony formularz „Niebieska Karta A” szkoła przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.

4. Niebieską Kartę B, o charakterze informacyjnym, przekazuje się uczniowi doznającemu przemocy lub - jeżeli jest niepełnoletni - rodzicowi, opiekunowi prawnemu bądź faktycznemu dziecka

WAŻNE→ nie może jej otrzymać osoba, co do której istnieje podejrzenie o dokonywaniu przemocy wobec bliskich.

Monitoring stosowania Polityki

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci w szkole.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, koordynuje przeprowadzenie wśród pracowników, raz w roku szkolnym, ankiety monitorującej poziom realizacji Polityki (np. wg wzoru Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę).
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w szkole.
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
6. Dyrektor wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie Polityki.

.

Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną

Dodatek:

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA:

Prawo ściga sprawców przestępstw za:

- art. 207 §1 k.k. Znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną

osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ścigane z urzędu)*.

- art. 191 §1 k.k. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu)*.

- art. 197 §1 k.k. Kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**.

- art. 304 §1 Kodeks postępowania karnego

Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

§2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**.

** ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzą postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.*

***ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte.*

- art. 572 §1 k.p.c. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§2 Obowiązek wymieniony w §1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego,

(...) placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

- art. 12 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu

przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny, powinny niezwłocznie zawiadomić o tym policję lub prokuratora

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich

Art.4. §1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego,

w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego,

systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu,

włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekunów nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu.

§2. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny

obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

§3. Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.[...]

Wszystkie te przepisy nakładają na osoby, które dowiadują się o przypadkach przemocy fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej, obowiązek niezwłocznego powiadomienia właściwych organów.

.....
.....

data, podpis

Załącznik 2: SPOTKANIE Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI DZIECKA

Przebieg rozmowy

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Forma podjętej interwencji:

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

b) Wniosek o wgląd w sytuację dziecka.

c) Inny rodzaj

interwencji

.....
.....
.....
.....
.....

Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje, data)

.....
.....

Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła je uzyskała, działania szkoły, działania rodziców.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....

data, podpis

Załącznik 3:

OŚWIADCZENIE

Imię i nazwisko pracownika/osoby zatrudnianej/współpracującej ze szkołą*

.....

Oświadczam, iż zapoznałem (łam) się z zasadami/standardami ochrony nieletnich przed krzywdzeniem, które szczegółowo zostały opisane w dokumencie: "Polityka ochrony nieletnich w Szkole Podstawowej w Miedznie"

Zobowiązuję się do ich przestrzegania i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony nieletnich uczniów przed krzywdzeniem

.....

data, podpis

*zaznaczyć właściwe

W/w dokument „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem” powstał na na podstawie:

1. Szkolenie : Obowiązki szkoły / przedszkola / placówki w obszarze ochrony małoletnich przed krzywdzeniem – zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Instytut Kształcenia Eko – Tur)
2. Programu Safe From Harm – ZHP
3. Szkolenia Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę – Standardy Ochrony Dzieci
4. www.epedagogika.pl

Opracował zespół specjalistów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych w składzie:

1. Agnieszka Turemka
2. Katarzyna Wcisłak
3. Karina Kowalczyk
4. Wioleta Kobus
5. Bożena Wiśniewska
6. Anna Parys
7. Krzysztof Antolik
8. Monika Barbachowska
9. Marzenna Świeżak
10. Natalia Kaniuk
11. Sabina Walicka
12. Małgorzata Bardadyn
13. Beata Kobylińska

Procedury zostały omówione i zatwierdzone do realizacji na posiedzeniu rady pedagogicznej 20 lutego 2024 roku.